

1: KORTE TYPERING VAN DE ORGANISATIE

WAT IS HET NBE?

Het Nederlands Blazers Ensemble (NBE) is al 55 jaar een fenomeen in het Nederlandse muziekleven en staat nationaal en internationaal bekend als vernieuwer van de klassieke muziekprogrammering.

Aanvankelijk gevormd door musici van het Koninklijk Concertgebouworkest (1961), bestaat het NBE anno 2016 uit ruim twintig musici, zowel hout- als koperblazers, een slagwerker/drummer en een contrabassist/basgitarist, die allen worden gezien als prominenten in hun vak.

Het NBE koestert het klassieke repertoire maar zoekt ook de verbinding met musici en muziek van andere genres en andere culturen. Het NBE maakt daarbij voortdurend combinaties met andere disciplines zoals theater, film, dans en poëzie.

Het NBE geeft tussen de 80 en 90 voorstellingen per jaar, speelt op alle grote podia in Nederland en maakt jaarlijks een internationale concertreis. Naast de concertseries op de Nederlandse podia, houdt het NBE al tientallen jaren de traditie in stand van het spraakmakende Nieuwjaarsconcert op 1 januari in het Amsterdamse Concertgebouw. Het elk jaar door BNN/VARA op tv uitgezonden concert is een spetterend muzikaal begin van het nieuwe jaar, heeft een maatschappelijk thema en is tegelijk de apotheose van de landelijke NBEcompositiewedstrijd 'Op weg naar het Nieuwjaarsconcert' voor kinderen en jongeren t/m 18 jaar.

Educatie en talentontwikkeling zit het NBE in de genen. Het educatie en talentontwikkelingsprogramma is omvangrijk en reikt van het laten kennismaken met muziek tot het coachen van jong toptalent. Het NBE heeft inmiddels zes jongtalent-ensembles opgericht in verschillende leeftijdsgroepen en op verschillende plaatsen in het land. Het NBE werkt zo aan het publiek van de toekomst en aan de musici van morgen. Het ensemble blijft zelf ook letterlijk jong door de instroom van jonge spelers uit de eigen kweekvijver jongNBE. Het talentontwikkelingsplan van het NBE werd gehonoreerd met de meerjarige innovatietoeslag 2013-2016 van het Fonds Podiumkunsten.

Het NBE vindt het ook belangrijk muziek te maken met en voor minder kansrijken en op plaatsen waar levende muziek niet vaak klinkt. Het NBE sluit aan bij maatschappelijke projecten zoals het Bevrijdingsfestival, Vrijheidsdiner 5 mei, Dag van de Vrede en Peoples Climate March. Het NBE wordt regelmatig betrokken bij belangrijke nationale gebeurtenissen zoals de inhuldiging van de Z.K.H. Koning Willem-Alexander (2013), de opening van het Rijksmuseum (2013), de Nationale dankbetuiging aan H.K.H. Prinses Beatrix (2014), het Wereldkampioenschap Hockey in Den Haag (2014), de opening van het Jheronimus Bosch Jaar (2016) en Leeuwarden Culturele hoofdstad van Europa (2018).

Het NBE heeft haar basis in cultuurhuis Podium Mozaïek in de Amsterdamse multiculturele wijk Bos en Lommer. Daar wordt gerepeteerd, gaan alle NBEprogramma's in première, worden in samenwerking met musici uit de buurt en uit het netwerk van Podium Mozaïek programma's gemaakt zoals Heimweeliedereren met Turkse solisten en het Turks koor reART en gaat het jongNBE een eigen concertserie organiseren.

Onder het motto '*voor wie erbij was of erbij had willen zijn*' brengt het cd-label NBELIVE elk jaar gemiddeld drie releases uit met registraties van bijzondere projecten.

2: ARTISTIEKE UITGANGSPUNTEN, SIGNATUUR, BESCHRIJVING ACTIVITEITEN

WAT WIL HET NBE?

Het NBE wil op hoog niveau muziek maken en met elk concert een verhaal vertellen, soms letterlijk, zoals met een opera, maar meestal figuurlijk. Bij een NBEconcert valt niet alleen veel te horen maar is ook veel te zien. Het NBE maakt muziekprogramma's die eigenlijk muziekvoorstellingen zijn. NBEprogramma's zijn een mix van verschillende, soms véér uiteen liggende genres. Klassiek, avant-garde, popmuziek en muziek uit andere culturen kunnen in één programma klinken als het verhaal van de voorstelling daarom vraagt. De noten zijn daarvoor het belangrijkste materiaal, maar het verlangen om daarmee iets extra's te doen zorgt voor het aanbrengen van een spanningsboog in een bijzondere - theatrale of multimediale - presentatie. Alle voorstellingen van het NBE worden gekenmerkt door deze theatrale aanpak. Voor elk programma wordt vrijwel alle te spelen muziek gecreëerd. Ze wordt ofwel speciaal gecomponeerd ofwel speciaal gearrangeerd.

Werkwijze

Puttend uit repertoire dat vijf eeuwen muziekgeschiedenis omvat, maakt het NBE elk concertseizoen tussen de tien en vijftien producties voor een groot en divers publiek. Talloze musici, componisten, dichters en schrijvers, acteurs, dansers, regisseurs, kostuumontwerpers, lichtontwerpers en andere kunstenaars uit verschillende windstreken hebben elkaar in baanbrekende en cultuurverbindende producties van het NBE gevonden.

Met deze werkwijze heeft het NBE een eigen vorm gevonden: een concert als voorstelling.

De grote verscheidenheid aan producties, die vaak bewerkelijk en complex zijn, doet vermoeden dat het NBE de faciliteiten heeft van een operahuis of op zijn minst een productiehuis. Niets is minder waar. De vele NBEproducties worden gerealiseerd door een relatief klein maar hecht team dat bestaat uit specialisten in hun vak. Ze zijn part of the team, zijn minstens zo gemotiveerd als de musici, kennen de werkwijze van het NBE van binnen en van buiten en de meesten zijn al vele jaren betrokken. Het NBE heeft uiteraard zijn eigen productie-, publiciteits- en administratieve medewerkers maar zet ook eigen mensen in voor het licht en geluid, voor geluid- en videoregistraties, voor transport en stagemanagement, maar ook voor het maken van arrangementen, het schrijven van programmatoelichtingen en het geven van inleidingen.

Vanwege de grote expertise en doordat ieder zijn rol goed kent, is het mogelijk om in relatief korte tijd en met beperkte middelen een hoogwaardige productie te maken. Het NBE realiseert op die manier een waaier aan activiteiten en ontplooit daarnaast nog allerlei extra activiteiten zoals de samenwerking met diverse festivals en evenementen.

2017-2020

Het NBE speelt in de periode 2017-2020 jaarlijks vier nieuwe hoofdprogramma's aangevuld met terugkerende projecten als het Nieuwjaarsconcert, succesvolle reprises, een project in het buitenland en optredens op festivals. De missie is om bij al deze NBEprojecten artistieke, culturele en sociaal-maatschappelijke verbindingen tot stand te brengen.

Samen met anderen

Het NBE gelooft in de kracht van samenwerking. Door samenwerkingsverbanden zijn de mooiste resultaten te behalen, in de eerste plaats artistiek, maar ook in het bereiken van een breder publiek en in het realiseren van nieuwe speelmogelijkheden.

Vanuit een eigen artistieke behoefte zoekt het NBE de samenwerking met andere kunstenaars en kunstdisciplines. Het NBE maakte de afgelopen jaren producties met onder anderen Hotel Modern (*De Ring*), de Ashton Brothers (*Midsummer Nights Dream*), RAST (*Heimweelieder*), LeineRoebana (*Nieuwjaarsconcert*), Nationale Reisopera (*The News*).

Het NBE is ook altijd op zoek naar 'eigen ontdekkingen', verborgen helden als het ware, waarmee samen muziek kan worden gemaakt en iets nieuws kan worden gecreëerd. De vele gasten die inmiddels met het NBE het podium van het Concertgebouw hebben gedeeld tijdens het jaarlijkse Nieuwjaarsconcert zijn

daar een goed voorbeeld van. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met talent dat het NBE mede heeft helpen ontwikkelen in de jongNBE ensembles en bij de jaarlijkse compositiewedstrijd.

Het NBE voelt zich betrokken bij de maatschappij en houdt in veel programma's de vinger aan de pols van de actualiteit. Het NBE deelt regelmatig het podium met gevluchte musici, zoals in het programma *Oost West Thuis Niet Best* dat het NBE sinds 2013 elke twee jaar maakt samen met Stichting de Vrijheid 'tot het niet meer nodig is' of in het programma *Dag van de Vrede* dat wordt gemaakt in samenwerking met Musicians without Borders, een organisatie van musici die de kracht van muziek inzet om mensen in conflictgebieden met elkaar te verzoenen.

Verbinden / Podium Mozaïek

Belangrijke drijfveer bij het maken van de NBEprogramma's is de wil om te verbinden.

Het NBE wil verbindingen maken tussen musici, tussen musici en publiek, tussen verschillende culturen en disciplines, tussen amateur en professional, tussen leerling en meester, tussen jong en oud, tussen autochtoon en allochtoon, tussen gezond en hulpbehoevend.

Die drijfveer bepaalde zeven jaar geleden ook de keus voor het buurttheater Podium Mozaïek in Amsterdam-West als thuisbasis van het NBE.

Podium Mozaïek past het NBE als een handschoen. Daar gaat het om verbindingen en de onverwachte ontmoeting tussen verschillende culturen en kunstdisciplines.

Als huisgezelschap ontwikkelt het NBE samen met Podium Mozaïek plannen voor voorstellingen en evenementen in het eigen theater en daarbuiten. Het NBE wordt daarbij geïnspireerd door musici en kunstenaars uit het netwerk van Podium Mozaïek. Inmiddels maakte het NBE programma's met het andere huisgezelschap van Podium Mozaïek, RAST, met de Iraanse zanger Mohsen Namjoo, de storytellers Zena Edwards en Sahand Sahebdivani, de componisten Kaveh Vares en Selim Doğru en nog vele andere musici die het NBE door Podium Mozaïek leerde kennen.

In Podium Mozaïek worden alle NBEprogramma's gerepeteerd en in voorpremière gebracht. Het NBE deelt daar ook het podium met lokale helden en jonge talenten uit de wijk. Scholieren van VMBO/ praktijkgericht onderwijs uit de buurt worden bij de NBEvoorstellingen in Podium Mozaïek betrokken door het maken van eigen voorprogramma's.

Podia

Zowel het NBE als de reguliere podia zijn op zoek naar manieren om het publiek te verbreden. In een meerjarige samenwerking met podia in Amsterdam, Haarlem, Enschede, Heerlen, Den Haag, Arnhem, Leeuwarden, Helmond en Wageningen creëert het een eigen lokale achterban, een 'community' rondom het NBE, door elk concertseizoen lokale amateurverenigingen bij de programma's te betrekken. Koren, harmonieorkesten en dansclubs treden op bij voorprogramma's of op de afterparties en zijn soms zelfs onderdeel van een voorstelling.

Zoals verschillende operetteverenigingen in het land werden betrokken bij de NBEproductie van *Die Fledermaus* (2014), zo worden straks plaatselijke koren betrokken bij de uitvoeringen van *Don Giovanni* (2017) en *Il Trovatore* (2019). Ook het eigen jongtalensemble uit de regio (jongNBEregionaal) speelt een rol. Voor de podia is het de ideale vorm om ook de plaatselijke amateurwereld bij hun podium te betrekken.

In Amsterdam hebben Paradiso en het NBE een meerjarige afspraak gemaakt over een jaarlijkse co-productie in Paradiso. Het NBE wil hiermee ook buiten het gevestigde "klassieke zalencircuit" publiek aan zich binden.

Samen met het Nederlands Kamerkoor, Combattimento en Amsterdam Sinfonietta presenteert het NBE al enkele jaren de serie Proefkamermuziek op vier podia in vier steden waar deze ensembles anderszins niet zouden spelen. De ensembles vergroten hiermee hun speelgebied en trekken zo ook weer een breder publiek in de regio.

Het NBE zal ook vaker op festivals staan. Festivals spelen een steeds grotere rol in het culturele aanbod. Het NBE maakt programma's die door de theatrale aanpak en vermenging van muziekgenres en muziekculturen goed op festivals passen.

Eigen NBE Festival in Den Haag vanaf 2018: *Windstreken*

Een oude droom wordt werkelijkheid. Het NBE is door de podia in Den Haag uitgenodigd vanaf 2018 een eigen festival vorm te gaan geven. In samenwerking met podia, het Koninklijk Conservatorium en lokale organisaties gaat het NBE elk voorjaar een vierdaags festival maken met muziek uit alle windstreken voor de bewoners van Den Haag en Scheveningen en voor bezoekers uit alle windstreken. De eerste twee edities zijn in het Zuiderstrandtheater en vanaf 2020 verhuist het festival naar de nieuwe zaal in het centrum van Den Haag.

2017-2020

Het NBE verwacht haar huidige aantal concerten - rond de 80 tot 90 per jaar, waarvan 25 in Amsterdam, 60 op andere Nederlandse podia en zo'n 5 in het buitenland - de komende jaren te kunnen vasthouden vanwege de opgebouwde achterban in zowel de vestigingsplaats Amsterdam als in een aantal andere Nederlandse steden.

NBE PROGRAMMA'S 2017 – 2020

De NBE programma's in de periode 2017-2020 worden hieronder per richting toegelicht.

1. Pocket opera

Het NBE maakt al 10 jaar opera in een zelfontwikkeld 'zakformaat'. Begonnen in het Mozartjaar 2006 met *Die Zauberflöte* maakte het NBE al zeven producties waarbij ze het fenomeen opera volledig naar haar eigen hand zette. Met nieuwe arrangementen voor blazers en drie zangers, nieuwe teksten in het Nederlands door bekende tekstdichters en schrijvers zoals George Groot, Stijn Aerden, Ivo de Wijs en Flip Broekman, met kostuums, decor, licht en geluid uit eigen werkplaats, worden handzame en tegelijk zeer succesvolle operaproducties gepresenteerd. Geen megaproducties met enorme budgetten, maar pocketopera's die binnen een handomdraai uitgekapt kunnen worden op iedere straathoek. Het NBE voegt de komende jaren met Mozart's *Don Giovanni* en Verdi's *Il Trovatore* twee klassiekers toe aan deze roemruchte serie eigen pocketopera's.

Don Giovanni

Mozart, gespeeld op historische instrumenten

Periode: januari 2017

Uitvoeringen: 8

Podia: Podium Mozaïek, Muziekgebouw aan 't IJ 2x, Haarlem, Den Haag, Heerlen, Tilburg, Arnhem i.s.m. lokale koren

Il Trovatore

Verdi

Periode: mei 2020

Uitvoeringen: 8

Podia: n.t.b.

i.s.m. lokale koren

2. Wonderlijke verhalen

Samen met kunstenaars van verschillende disciplines gaat het NBE de komende jaren vier programma's maken waarin verhalen worden verteld, vaak hele wonderlijke. De kunstenaars zijn componisten, schrijvers, dansers, poppenspelers, ze werken achter de schermen of staan met NBE op het podium.

Claude et Maurice

Badend in de klankwereld van Maurice Ravel en Claude Debussy worden drie wonderlijke verhalen verteld door drie bijzondere vertellers, één op het witte doek, twee live aanwezig. Vlaams illustratrice Gerda Dendooven wekt als een action painter op 't podium *Ma mère l'oye* van Ravel tot leven. De legendarische danser Rudolf Nureyev zien we in Vaclav Nijinski's beroemde choreografie voor Debussy's *L'après-midi d'un faune* uit 1912 en dichter/schrijver Ilja Leonard Pfeijffer draagt zijn nieuwe verhaal voor van de soldaat uit *La boîte à joux* van Debussy. Componist Micha Hamel maakt de bewerkingen voor het NBE

Periode: maart en mei 2017

Uitvoeringen: 10

Podia: Podium Mozaïek, Paradiso, Helmond, Haarlem, Enschede, Heerlen, Arnhem, Wageningen, Dordrecht, Tilburg

i.s.m. "de 48 uur van" Philharmonie Haarlem en Eye Filmmuseum

Het Zwijnenmeer

Niet alleen opera's inspireren het NBE om op zoek te gaan naar nieuwe presentatievormen van grote klassieke werken, ook grote composities die waren bedoeld als balletmuziek leiden tot opmerkelijke nieuwe NBEproducties. In 2014 maakte het NBE een voorstelling met Prokofievs *Romeo en Julia*. Met Prokofievs muziek, het verhaal van Shakespeare, beelden uit de tijd van de stomme film en dansers van ISH blies het NBE dit dramatische liefdesverhaal nieuw leven in. In 2018 komt *Het Zwanenmeer* van Tsjaikovski aan de beurt. Samen met de befaamde Braziliaanse theatermaker en poppenspeler Duda Paiva wordt een nieuw verhaal verteld. Duda Paiva creëert een eigen, soms sinister, universum. De zwaan wordt een zwijn. Samen met de romantische, melancholieke en soms zoete balletmuziek van Tsjaikovski - in een nieuwe bewerking van 'hofarrangeur' Hans van der Heide - ontstaat een nooit eerder verteld sprookje.

Periode: januari 2018

Uitvoeringen: 8

Podia: Podium Mozaïek, Muziekgebouw aan 't IJ 2x, Enschede, Den Haag, Rotterdam, Breda, Apeldoorn (hernemen in het buitenland)

i.s.m. Duda Paiva Company

3 Times Chaplin

Micha Hamel, Richard Ayres en Reza Namavar schrijven nieuwe muziek bij films van Chaplin. Daarnaast schrijven drie jonge componisten entr'acte muziek. Voorafgaand: festival van de winnende films van scholieren die silent movies maken van hun dagelijkse leven op smartphones.

Periode: oktober 2018

Uitvoeringen: 7

Podia: Podium Mozaïek, Paradiso, Tilburg, Heerlen, Enschede, Arnhem, Utrecht

The Chairman Dances

John Adams

Periode: oktober 2020

Uitvoeringen: 6

Podia: n.t.b.

i.s.m. Roy Julen Streetdance Company

3. De Klassiek Plus Serie

In de concertenreeks 'Klassiek Plus' neemt het NBE de mooiste en meest geliefde meesterwerken van de klassieke muziek letterlijk onder de loep. De muziek, het manuscript, wordt op een scherm uitvergroot en hoboïst en artistiek leider Bart Schneemann neemt het publiek mee in het verhaal achter de noten. Wat maakt deze compositie zo bijzonder? Waarom raakt die muziek ons zo en waarom hebben musici zo'n passie voor dit werk? Het NBE rijgt de komende periode weer een paar nieuwe parels aan het snoer van opmerkelijke bewerkingen van iconische muziekwerken. Na Mozarts *Gran Partita*, Schuberts *Der Tod und das Mädchen* en Schumanns *Davidsbündlertänze* presenteert het NBE in 2018 Mahlers *Das Lied von der Erde* en in 2019 Strauss' *Vier letzte Lieder* (2019).

Mahler Plus Das Lied von der Erde

Periode: maart 2018

Uitvoeringen: 6

Podia: Podium Mozaïek, Concertgebouw, Haarlem, Muiden, Ede, Groningen

i.s.m. 'de 48 uur van' Philharmonie Haarlem

Strauss Plus Vier letzte Lieder

Periode: maart 2019

Podia: n.t.b.

Uitvoeringen: 6

i.s.m. plaatselijk koor

4. In the picture

In twee nieuwe programma's staat telkens één kunstenaar in the picture.

Jordi Savall - Balkan

De wereldberoemde Catalaanse muzikant, gambist en oudmuziekspecialist Jordi Savall staat in the picture in een programma met muziek uit de Balkan. Het NBE maakte met hem al eerder het zeer succesvolle programma *Danza del Viento* met muziek uit de Oriënt. Savall is een musicus en een onderzoeker. Elk nieuw project is het resultaat van een lange en gedegen zoektocht naar de bronnen en betekent het blootleggen van allerlei nog ongekende dwarsverbanden in de muziekhistorie. Savall zoekt de roots van de westerse klassieke muziek niet alleen in het Duitsland van Bach maar ook in de muzikale tradities van India, het Midden-Oosten, de landen rondom de Middellandse Zee en nu dus ook in de Balkan.

Periode: oktober / november 2018

Uitvoeringen: 4 in buitenland, 8 in Nederland

Podia: in buitenland (Duitsland, Frankrijk, België), in Nederland: Podium Mozaïek, Muziekgebouw aan 't IJ (Cello Biënnale Amsterdam), Helmond, Enschede, Arnhem, Tilburg, Heerlen, Haarlem
i.s.m. Cello Biënnale Amsterdam

Brad Mehldau oktober 2019

Programma met en rondom de fameuze jazzpianist Brad Mehldau die nieuwe muziek voor het NBE gaat schrijven.

Uitvoeringen: 8

Podia: n.t.b.

i.s.m. EYE filmmuseum

5. Made in...

Met *Made in...* vond het NBE een nieuwe vorm van muzikaal onderzoeken en van programmeren. Het NBE gaat in volledige bezetting op een muzikale ontdekkingsreis naar een verre (culturele) bestemming, deels georganiseerd, deels op de bonnefooi. Samen met een landelijk bekende ster gaat het NBE het land in, op zoek naar muziek en naar verborgen lokale muzikale helden. Ze creëren muzikale ontmoetingen met lokale musici, spelen met amateurs, geven workshops, spelen voor de radio en sluiten de tiendaagse ontdekkingsstocht af met een concert samen met alle gevonden musici in de hoofdstad.

Een seizoen later haalt het NBE de musici naar Nederland om samen een *Made in...* programma te presenteren en een tournee te maken langs de Nederlandse podia.

Als een pilot voor dit idee trok het NBE in september 2014 naar Suriname, reisde rond in de binnenlanden, gaf concerten, workshops en een afsluitend concert in Paramaribo. Het NBE reist op die manier in 2017 naar Georgië, in 2018 naar het Afrikaanse Benin en in 2020 naar Brazilië. Soms is er een aanleiding, zoals de vaak herhaalde en lang uitstaande uitnodiging van het Conservatorium van Tbilisi (Georgië) om workshops en trainingen te geven aan jong talent. De reis naar Benin is op uitnodiging van The Hunger Project, een Nederlands ontwikkelingsproject dat mensen de middelen biedt om een eigen bestaan op te bouwen.

Made in Georgië

Periode: mei 2017

Uitvoeringen: 5

Nederlandse tournee: november 2017

Uitvoeringen: 7

Podia: Podium Mozaïek, Muziekgebouw aan 't IJ, Helmond, Enschede, Den Haag, Utrecht, Arnhem
i.s.m. Tbilisi State Conservatory

Made in Afrika, Benin

Periode: voorjaar 2018

Uitvoeringen: 5

Nederlandse tournee: januari 2019

Uitvoeringen: 8

Podia: grote podia en buurttheaters
i.s.m. Hunger Project

Made in Rio

Periode: mei/juni 2020

Uitvoeringen: 5

De Nederlandse tournee: januari 2021

Uitvoeringen: 8

Podia: grote podia en buurttheaters
i.s.m. Martin Fondse, Musicians Without Borders

6. De Verbinding

Het NBE deelt elk jaar het podium met gevluchte musici, met lokale helden, musici uit verschillende culturen en jonge talenten. Het ene jaar is dat het programma *Oost West Thuis Niet Best* dat door heel Nederland toert, het andere jaar het programma *Dag van de Vrede* dat wordt gemaakt met de vier Amsterdamse cultuurhuizen.

Oost West Thuis Niet Best

Periode: september 2017, september 2019

Uitvoeringen: 8 per project

Podia 2017: Podium Mozaïek, Paradijs, Enschede, Wageningen, Apeldoorn, Arnhem, Den Haag, Tilburg, Cuijk, Rotterdam

i.s.m. Stichting de Vrolijkheid, Musicians without Borders, Vluchtelingenwerk Nederland

Dag van de Vrede

Periode: september 2018, september 2020

Uitvoeringen: 4 per project

Podia: Podium Mozaïek, Bijlmerparktheater, Tolhuistuin, de Meervaart

i.s.m. Podium Mozaïek

7. De NBE Familieconcerten

De Familieconcerten in vijf steden in het land zijn de spannende halve finales en de finale van de nationale compositiewedstrijd voor jonge componisten t/m 18 jaar. In elke stad voeren zes jonge componisten hun ingestuurde composities uit samen met het NBE. Allemaal hopen ze een plaatsje te veroveren in de finale en misschien wel op 1 januari in het Nieuwjaarsconcert van het NBE in het Concertgebouw in Amsterdam. Het Familieconcert heeft alles wat het Nieuwjaarsconcert zo bijzonder maakt: spanning, plezier, ontroering en vooral veel heerlijke muziek. De vijf concerten monden uit in het televisieconcert op 1 januari in de Grote Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam

Periode: december 2017, 2018, 2019, 2020

Uitvoeringen: 5 per jaar

Podia: Drachten, Enschede, Eindhoven, Rotterdam en Wageningen

i.s.m. BNN/VARA

8. Het Nieuwjaarsconcert

De Nieuwjaarsconcerten van het Nederlands Blazers Ensemble zijn inmiddels even onlosmakelijk verbonden met nieuwjaarsdag als het skischansspringen en de Weense wals. Het is een denderende start van het nieuwe jaar, een verrassend muzikaal feest met onverwachte gasten van over de hele wereld en nieuwe composities van jonge componisten. Elk Nieuwjaarsconcert heeft een actueel en maatschappelijk thema, dat tegelijk ook het onderwerp is van de landelijke compositiewedstrijd voor kinderen en jongeren t/m 18 jaar. Na landelijke voorrondes, workshops voor de jonge componisten en de vijf Familieconcerten in het land kiest het NBE drie of vier composities die ze samen met de jonge componisten op 1 januari uitvoeren in het Amsterdamse Concertgebouw.

Periode: 31 december en 1 januari 2017, zo ook in 2018, 2019 en 2020

Uitvoeringen: 2 of 3 uitvoeringen

Podium: o.a. Het Concertgebouw Amsterdam

i.s.m. BNN/VARA, Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018

9. Festivals

NBE Wereldmuziek Festival *Windstreken* i.s.m. podium Den Haag

Periode: mei 2018, mei 2019, mei 2020

Uitvoeringen: 4

Podium: Zuiderstrandtheater, vanaf 2020 het nieuwe Cultuurgebouw in centrum Den Haag

i.s.m. podium Den Haag, Koninklijk Conservatorium, lokale organisaties

KlassiekNacht

KlassiekNacht is een nacht in Amsterdam waarin de grote en kleine muziekpodia en de musici van Amsterdam hun krachten bundelen om een nieuw publiek (25-45 jaar) op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met klassieke muziek. Het NBE geeft die nacht voorstellingen in Paradiso.

Periode: 25 maart 2017

Uitvoeringen: 3

Podium: Amsterdam Paradiso

Oranjewoud Festival

Het NBE is het festivalensemble bij uitstek en leeft zich uit op dit leuke en frisse klassieke muziekfestival.

Periode: 4 en 5 juni 2017

Uitvoeringen: 1

Lowlands

Waarom stond het NBE niet al veel eerder op dit popfestival waar alles kan? Het NBE geeft met een spetterende mix van muziekstijlen en muziekculturen z'n visitekaartje af.

Periode: augustus 2017

Uitvoeringen: 1

SAX17

Het NBE geeft als ensemble in residence van het festival SAX17 vorm aan zowel het openingsconcert **Battle of the Saxes** als het slotconcert **SSSHHBANG!!!** met o.a. Ravi Coltrane saxofoon, van de tweede editie van dit internationale saxofoonfestival in het Muziekgebouw aan 't IJ. Het jongNBE is de aanjager van de educatieve activiteiten van het festival.

Periode: november 2017

Uitvoeringen: 2

Podium: Muziekgebouw aan 't IJ

Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018 - King of the Meadows

King of the Meadows is de koosnaam voor de oer-Hollandse weidevogel de grutto, sinds 2015 officieel de nationale vogel van Nederland. De sterk in aantal afnemende grutto's broeden in Friesland en zijn het symbool geworden voor de snel verslechterende biodiversiteit in Nederland. King of the Meadows of op z'n Fries Kening fan 'e Griede is een initiatief van de Friese geluidskunstenaar Sytze Pruiksmā en bioloog Theunis Piersma die met wetenschappers en kunstenaars willen zoeken naar een betere balans tussen moderne landbouw en biodiversiteit. In het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018 volgt het NBE de trek van de grutto tussen Friesland en West-Afrika. Waar de weidevogel een tussenstop maakt, houdt ook het NBE halt en maakt verbinding met de plaatselijke muziekcultuur. De grutto is de mascotte geworden van 'Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018'.

10. jongNBE

Het ensemble van young professionals dat door het NBE twee jaar lang wordt gecoacht geeft als onderdeel van hun leertraject onder meer de volgende voorstellingen (zie ook hoofdstuk talentontwikkeling).

jongNBE in Podium Mozaïek

Periode: n.t.b. per jaar

Uitvoeringen: 2 per jaar

podia: Podium Mozaïek

i.s.m. Podium Mozaïek, RAST, Wishful Singing e.a.

STYX

Periode: mei - juli 2017

Uitvoeringen 12

Podia: Utrecht Fort Rijnauwen

i.s.m. Holland Opera en DOX

Voorrondeconcerten Compositiewedstrijd

Periode: oktober 2017, 2018, 2019 en 2020

Uitvoeringen: 4 per jaar

Podia: Eindhoven, Enschede, Rotterdam, Drachten

The Cricket Recovers - Richard Ayres

Periode: december 2019

Uitvoeringen: 10

Podia: Veerensmederij Amersfoort

i.s.m. Holland Opera

11. Reprises (van succesvoorstellingen)

Het leven in één dag - NBE's trilogie De Schepping | Het Paradijs | De Hemel

Het Nederlands Blazers Ensemble en Vlaamse schrijver/dichter Bart Moeyaert creëerden met *Die Schöpfung*, *Die Jahreszeiten* en *Die Sieben Letzten Worte* van Josef Haydn een eigen universum: *De Schepping* (2004), *Het Paradijs* (2010) en *De Hemel* (2015). De drie gelauwerde voorstellingen, die alle drie ook in boekvorm en op cd verschenen, worden de komende jaren als één festivalproductie uitgevoerd: *Het leven in één dag*. De Schepping klinkt bij zonsopgang in de duinen, Het Paradijs 's middags in het bos en De Hemel bij zonsondergang op het strand.

Periode: 2017-2020

Uitvoeringen: 9 in totaal

Podia: festivals, op locatie

Gran Partita *Plus*

Mozarts Gran Partita, voor 12 blaasinstrumenten en contrabas, is het lijfstuk van het NBE en wordt elk seizoen wel een paar keer uitgevoerd.

Periode: 2017-2020

Uitvoeringen: 2 per jaar

Podia: middenzalen

3. PLAATS IN HET VELD

HET NBE IS EEN GEVAL APART.

Het NBE past in geen enkel vakje en dat is haar kracht.

Het NBE doet elke drie jaar een publieksonderzoek waaruit blijkt dat de NBEbezoeker zich verbonden voelt met het ensemble, juist omdat de voorstellingen van het NBE zo verschillen met de concerten van andere gezelschappen (88% van de ondervraagden 790 respondenten, okt. 2015). Negenennegentig procent van de ondervraagden geeft aan in de toekomst zeker nog een voorstelling van het NBE te gaan bezoeken. Het NBE kreeg een hoog rapportcijfer: gemiddeld een 8,7. Dat betekent dat meer dan de helft van de bezoekers (62%) de voorstellingen met een 9 of 10 waardeerde, wat zeer hoog is in relatie tot vergelijkbare onderzoeken.

In een wereldwijd unieke formatie zonder dirigent van zowel hout- als koperblazers, contrabas/basgitaar en slagwerk/drums maakt het ensemble programma's die eerder voorstellingen zijn dan concerten. Bij een NBEprogramma valt niet alleen veel te beluisteren maar is ook veel te zien. Alle programma's worden gekenmerkt door een theatrale aanpak.

In tegenstelling tot de meeste andere ensembles wordt in nagenoeg alle voorstellingen gewerkt met een decor in combinatie met een lichtplan. Dit is geen doel op zich, maar geschiedt vanuit de oprechte overtuiging dat muziek pas echt tot leven komt als er niet alleen in geluid maar ook in beeld een verhaal wordt verteld. Het verbinden van meerdere disciplines is daarmee één van de speerpunten van het NBE. Door nieuwsgierigheid en een voortdurende zoektocht naar nieuwe verbindingen staat het NBE met één been in de disciplines theater, film, dans en poëzie en met het andere in die van de muziek. Op die manier heeft het NBE een eigen vorm gecreëerd.

Ook het tot stand komen van de te spelen muziek is bijzonder. Voor elk programma wordt vrijwel alle muziek speciaal gecomponeerd of gearrangeerd. Die muziek is een mix van verschillende, soms vër uiteen liggende genres: klassiek, avant-garde, jazz, popmuziek en muziek uit andere culturen.

Tallose musici, componisten, dichters en schrijvers, acteurs, dansers, regisseurs, kostuumontwerpers en lichtontwerpers hebben elkaar gevonden in baanbrekende en cultuurverbindende producties van het NBE. Het NBE werkte samen met kunstenaars en gezelschappen als Hotel Modern, Ashton Brothers, JacobTV, NDT, Roy Julen Streetdance Company, Hesperion XXI / Jordi Savall, Ana Moura en verkende nieuwe terreinen met vele kunstenaars en musici uit andere (muziek)culturen.

Het NBE heeft een unieke samenwerking met het multiculturele buurtpodium Podium Mozaïek in Amsterdam-West dat ook al zeven jaar de thuisbasis is van het NBE. Podium Mozaïek is een trefpunt van verschillende (muziek)culturen en kunst disciplines. Voor alle activiteiten die het NBE daar ontplooit, zie hoofdstuk 2.

Het NBE onderscheidt zich ook door haar unieke en cyclische aanpak van educatie en talentontwikkeling. Het NBE stimuleert jonge mensen om muziek maken, verzekert met een eigen kweekvijver de eigen toekomst en blijft door het betrekken van jong talent ook zelf jong. Zie verder bij hoofdstuk 6.

4. ONDERNEMERSCHAP

BEDRIJFSVOERING EN FINANCIERING

HET BEDRIJF NBE

Begin 2013 heeft het NBE veranderingen doorgevoerd in de bedrijfsvoering om voorbereid te zijn op de veranderende omstandigheden zoals een zich terugtrekkende overheid, de economische crisis en de daarmee gepaard gaande groeiende onzekerheid over speelmogelijkheden en de financiering daarvan. De maatregelen op drie verschillende gebieden hebben goed uitgepakt. In 2017-2020 wordt deze aanpak voortgezet en verder geoptimaliseerd.

Flexibiliteit medewerkers

De afgelopen drie jaar was een hecht team van vaste krachten (6,5 ft exclusief artistiek leider) verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Door het grote aantal activiteiten dat uiteindelijk doorgang kon vinden, was het mogelijk om medewerkers periodiek extra uren te geven en externe krachten in te huren voor bijvoorbeeld productionele capaciteitsvergroting. Ook op zakelijke vlak is ondersteuning ingehuurd voor financiële zaken en fondsenwerving (ongeveer 1,8 ft per jaar). De flexibiliteit in teamgrootte, zoals het NBE vanaf 2013 nastreefde, werkt inderdaad bij veranderende drukte in de activiteiten. De functiewijziging - van algemeen directeur naar een zakelijk leider met artistiek coördinerende activiteiten en de ondersteuning op zakelijk gebied - is effectief gebleken.

2017-2020: Er zal in de komende periode nog meer worden ingezet op het inhuren van expertise op gebieden als educatie en muziekresearch.

Kostenbeheersing

Het NBE heeft de afgelopen jaren succesvol ingezet op kostenbesparing. Het gewijzigde takenpakket van de zakelijk leider heeft geleid tot een decentralisatie van de budgetbewaking. Zo wordt zowel op directieniveau als op de vloer op de kosten gelet en dit heeft daadwerkelijk geleid tot substantieel lagere projectkosten.

Eigen inkomsten

De eigen inkomsten in 2013-2015 waren op het verwachte, verhoogde niveau, maar er trad wel een verschuiving op. De **publieksinkomsten** waren hoger dan verwacht, terwijl de sponsorinkomsten lager waren. De uitkopen ontwikkelden zich minder negatief dan verwacht maar die zullen de komende jaren zeker niet beter worden. De meeste podia hebben te maken met een zich terugtrekkende lokale overheid. Dat heeft onmiddellijk negatieve gevolgen voor speelmogelijkheden en de hoogte van de uitkoopsommen. Er zal ook steeds vaker op partage gespeeld moeten worden. Daarnaast probeert het NBE actief en in overleg met de zalen de toegangsprijs van de voorstellingen toegankelijk te houden voor een breed publiek.

2017-2020: Zoals beschreven, neemt het NBE ook in de komende periode allerlei initiatieven om de vraag en inkomsten vanuit podia op peil te houden en nieuwe speelmogelijkheden te creëren.

De NBEgastenavond is al jaren een succesvolle formule voor het werven van middelen bij het bedrijfsleven. Voornamelijk door de economische crisis waren de inkomsten uit **sponsoring** echter lager dan verwacht.

De inkomsten uit **private giften** komen naast particuliere fondsenwerving voornamelijk uit NBE's Lotgenoten, de hechte club van vrienden die jaarlijks een periodieke schenking doen. Geënthousiasmeerd door de NBEvoorstellingen en andere Lotgenoten, is er een gestage aanwas van nieuwe leden. De jaarlijkse bijdrage werd in 2013 verhoogd van €1.000 naar €1.250 per jaar. Deze ontwikkeling strookt met wat er op dit moment binnen de culturele sector zichtbaar wordt: een verschuiving van gelden uit het bedrijfsleven naar filantropie.

2017-2020: Gebruikmakend van de kennis via het Netwerk Cultuurmecenaat waaraan het NBE deelneemt en door het effect van de nieuw aangestelde relatie manager wil het NBE het netwerk van grote gevers versterken om zo de private bijdragen te kunnen verhogen.

Sponsoring blijft belangrijk. Het NBE zal nieuwe Gastenavonden blijven ontwikkelen en met name het steeds grotere netwerk NBE's Lotgenoten benutten voor de acquisitie van lucratieve sponsorconcerten.

Rol bestuur

Het bestuur van het NBE is tussen 2013 en 2015 vrijwel volledig vernieuwd waardoor er extra expertise beschikbaar is gekomen op het gebied van marketing en arbeidsrecht/HRM. Ook zijn er weer nieuwe ingangen richting bedrijfsleven. De financiële bewaking en continuïteit werden gewaarborgd doordat de penningmeester zijn positie behield. De Cultural Governance Code wordt nageleefd. Het NBE is georganiseerd via het bestuur-model. De statuten zijn recent herzien en het aftreedschema is geactualiseerd.

FINANCIËN

Door de veranderde bedrijfsvoering sinds 2013 gaat binnen het totaalbudget minder geld naar de vaste overhead. Hierdoor was het mogelijk het activiteitsniveau te verhogen.

Voor de periode 2017-2020 gaat het NBE ervan uit dat de omvang van activiteiten en de omzet op ongeveer hetzelfde niveau blijven. De gemiddelde jaarbegroting bedraagt € 2.205.000 (in de jaren 2013-2016 was dit € 2.150.000).

Hoog eigen inkomstenpercentage

De verdeling tussen subsidie en eigen inkomsten was de afgelopen jaren gemiddeld 45% en 55%. De eigen inkomsten bestonden uit (gemiddeld) 35% publieksinkomsten, 11% sponsoring, 4% giften en 5% particuliere fondsen. Het NBE verwacht dit hoge eigen inkomstenpercentage de komende jaren te kunnen behouden en zelfs licht te kunnen laten stijgen.

2017-2020

Het NBE verwacht op basis van de aangepaste bedrijfsvoering in 2017-2020 het percentage van eigen inkomsten van 55% naar 60% te verhogen, gemiddeld 57%, waarbij uitgegaan wordt van een lichte daling in inkomsten uit garantiesommen, partage en recette, een gelijk blijven van inkomsten uit particuliere fondsen en een verhoging van het percentage sponsoring en met name private giften.

Risicobeheersing

De risicobeheersing op het gebied van inkomsten en uitgaven zit in de bedrijfsvoering ingebouwd zoals hierboven beschreven. De organisatie is financieel gezond. De positieve resultaten van de afgelopen drie jaar hebben de mogelijkheid geboden een bestemmingsreserve aan te leggen.

Subsidie

Het NBE ontvangt van het Fonds Podiumkunsten nu € 673.500 subsidie, plus € 134.700 innovatietoeslag en € 34.700 toeslag arbeidsontwikkeling.

Door de aangepaste subsidieregeling 2017-2020 kan het NBE, gezien de geplande circuitverdeling, een maximum subsidiebedrag van € 641.000 aanvragen.

Voor NBE's talentontwikkelingsprogramma's, waarvoor het Fonds in de afgelopen periode een innovatietoeslag verstrekke, vraagt het NBE het maximum bedrag van € 128.200 aan.

De nieuwe regeling betekent voor het NBE een subsidieverlaging door het FPK van minimaal € 73.700 ten opzichte van het huidige subsidiebedrag.

Het NBE ontvangt van de Gemeente Amsterdam nu € 132.140 per jaar. Het NBE levert ook de komende periode een interessante en diverse bijdrage aan de activiteiten binnen Amsterdam en vraagt voor de periode 2017-2020 € 200.000 aan.

Als beide aangevraagde bedragen worden toegekend blijft het subsidiebedrag op niveau en kan het NBE haar activiteiten en ondernemerschap ook de komende periode verder ontwikkelen.

PUBLIEKSBERADERING

Wie is het NBE publiek?

Het NBE doet elke drie jaar een doelgroepenonderzoek. Uit het onderzoek in 2015, verricht door onderzoeksbureau Terra Nova (790 respondenten), bleek opnieuw dat het publiek van het NBE voor een groot deel bestaat uit loyale, frequente bezoekers die open staan voor alles wat er op het programma staat. Dat is een trouwe, nog altijd groeiende, groep NBEfans, die weet dat de kwaliteit altijd hoog is en die zich telkens opnieuw willen laten verrassen door 'hun' NBE.

Het publiek van het NBE bestaat uit echte cultuurliefhebbers. Het waardeert het verrassende, onderscheidende en afwisselende karakter van de voorstellingen. De randprogrammering, zoals de inleiding en het afterconcert in de foyer, blijkt daarbij sterk bij te dragen aan de beleving.

Met een programmering die steeds nieuwe muzikale terreinen verkent en nieuwe verbindingen opzoekt, wordt telkens ook nieuw publiek bereikt. Een programma met de Duda Paiva Company (2018) trekt een ander publiek dan een voorstelling in samenwerking met ISH Streetdance (2020), en met het nieuwe initiatief KlassiekNacht (2017) - naar voorbeeld van de Museumnacht - wordt met het NBE in poptempel Paradiso zeker een jongere doelgroep bereikt.

Op welke manier heeft het publiek zich ontwikkeld de afgelopen jaren?

Hoewel de bezoekerscijfers door grote incidentele publieksevenementen per jaar fluctueren, is er, bekeken over een periode van de laatste drie jaar, een opgaande lijn te zien. De stijging houdt gelijke tred met het toegenomen aantal voorstellingen. Het NBE heeft dus in deze tijden van afnemend publiek voor deze vorm van podiumkunsten de bezoekersaantallen gemiddeld per voorstelling gelijk weten te houden. Dit wordt mede veroorzaakt doordat met specifieke programmering nieuwe publieksgroepen worden opgezocht waarbij met verschillende culturele en maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt.

Hoe gaan we ons publiek verder uitbreiden?

Het inzetten van de vaste bezoekers als ambassadeur bepaalt een belangrijke deel van de marketingstrategie om de kern van vaste bezoekers uit te breiden. Het NBE heeft een grote schare vaste fans en NBE's Lotgenoten, een actieve groep begunstigers, die graag worden ingezet om voor 'hun' NBE bekendheid te genereren.

De diverse programmering van het NBE vraagt om pr en marketing die zich per programma richt op een specifieke doelgroep. Het NBE raakt daarin steeds meer bedreven. Per voorstelling wordt bepaald wie de doelgroep is en hoe deze het beste kan worden bereikt. Wanneer het NBE bijvoorbeeld optreedt met musici uit een bepaald land van herkomst richt de publiciteit zich actief en met succes op hun achterban. Hetzelfde gebeurt met educatieve projecten voor jongeren, zoals de compositiewedstrijd en de nieuwe componeerwebsite.

Hoewel traditionele communicatiemiddelen als seizoensbrochures, flyers en affiches nog steeds succesvol worden ingezet, zijn online beeld-en-geluid en social media belangrijker kanalen geworden voor informatie. De NBEwebsite wordt steeds vernieuwd en is een belangrijk platform voor zowel informatie als kaartverkoop. Zo is de oplage van de digitale nieuwsbrief verdubbeld (2.821 abonnees in 2013 naar 5.587 begin 2016).

Naast het publiek dat de voorstellingen bezoekt, bereikt het NBE een nog veel groter publiek via cd's en dvd's, Youtube, iTunes, Spotify en radio en tv-registraties van voorstellingen. In de afgelopen drie jaar heeft het NBE online een enorme groei doorgemaakt. Waar in 2012 het NBE nog maar 855 likes had op Facebook, heeft het nu bijna 5.000 volgers. Soortgelijke groei is ook zichtbaar op Twitter (van 610 naar 2.272 volgers). Het NBE is sinds 2015 ook actief op Instagram.

Steeds meer mensen weten het NBE te vinden op social media en zijn daar op zoek naar interactie. Het NBE gaat de komende jaren verder investeren in het nog meer online beschikbaar maken van eigen beeldregistraties van voorstellingen en 'in house' gemaakte promovideo's voor nieuwe producties. Belangrijk daarbij is de verdere ontwikkeling van het NBE Youtube-kanaal. Het NBE ziet hierin reële mogelijkheden het publieksbereik te vergroten.

Voor het verbreden van de doelgroep voor de educatieprojecten (jongeren) gaat het NBE social influencers (vloggers, bloggers e.d.) inschakelen.

In juni 2017 lanceert het NBE haar eigen componeersite waar creatief componeertalent ondersteund wordt bij het componeren en informatie kan vinden over instrumenten, speelmannieren, compositietechnieken, repertoire enzovoort. De site zal tientallen filmpjes bevatten van alle NBE musici, spelend en met uitleg over hun instrument. Alles op de site heeft het DNA van het NBE, het gaat dus niet alleen over klassieke muziek, maar ook over pop, jazz en muziek uit andere windstreken.

Het NBE heeft al ruim 20 jaar 90 minuten prime time televisie (BNN/VARA) weten te behouden met de uitzending op 1 januari van het jaarlijkse Nieuwjaarsconcert. Met de dankbetuiging aan H.K.H. Prinses Beatrix maakten maar liefst 2,4 miljoen kijkers kennis met het NBE. Daarnaast verschijnt het NBE steeds vaker bij radio en tv programma's, zoals bij De Tiende van Tijd (AVROTROS), Podium Witteman (NTR), Kennis van Nu (NTR), De Nieuwe wereld (IKON), Herberg Europa (EO), EenVandaag (AVROTROS) en het Jeugdjournaal (NOS).

Een effectief publiciteitsmiddel blijft het eigen cd- en dvd-label NBELIVE dat inmiddels 39 cd's heeft uitgebracht. Onder het motto *'voor wie erbij was of erbij had willen zijn'* presenteert NBELIVE de live-opnamen van alle bijzondere programma's van het Nederlands Blazers Ensemble. Alle opnamen zijn ook te vinden via iTunes en Spotify.

Het merk NBE

Het NBE werkt zo voortdurend aan vergroting van de algemene naamsbekendheid en verbreding van haar publiek. Om het merk NBE te verstevigen is recentelijk een nieuwe opvallende en vooral herkenbare huisstijl gelanceerd. Met meer algemene campagnes in deze huisstijl zal de komende jaren de naamsbekendheid worden vergroot. In de begroting is naast extra investering in online media ook hiervoor een extra bedrag gereserveerd.

5. SPREIDING

Het Nederlands Blazers Ensemble heeft zijn historische basis in Amsterdam maar manifesteert zich nationaal en internationaal.

Het NBE speelt door het hele land, waarvan gemiddeld 25% in Amsterdam, 30% in de Randstad en 45% daarbuiten. Wanneer de bezoekerscijfers buiten de Randstad van 2010-2012 worden vergeleken met die van 2013-2015 is er een publiekstoename van 8%.

Het NBE heeft gedurende meerdere jaren samen met de podia een eigen publiek opgebouwd in Haarlem, Enschede, Heerlen, Den Haag, Arnhem, Leeuwarden, Helmond, Tilburg en Wageningen. In die plaatsen speelt het NBE meerdere keren per jaar en worden rond de voorstellingen verbindingen gemaakt met scholen, amateurverenigingen, koren enz. Daarnaast is het NBE te vinden op nog tientallen podia in het land waar incidenteel een voorstelling wordt gegeven. Het NBE is ook steeds vaker te horen en te zien op festivals, zoals op Oranjewoud, Lowlands en Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018.

Vanaf 2018 heeft het NBE haar eigen jaarlijkse festival in Den Haag: Windstreken. Elk voorjaar een vierdaags festival, waarbij ook veel muziek uit andere culturen zal klinken. De eerste twee edities in samenwerking met het Zuiderstrandtheater en vanaf 2020 in de nieuwe zaal in het centrum van Den Haag en in samenwerking met het Koninklijk Conservatorium Den Haag.

Naast haar fysieke aanwezigheid is het NBE alom aanwezig op radio en tv. Ook op die manier verspreidt het NBE zich in het hele land en wordt veel publiek bereikt. Het NBE heeft een structurele samenwerking met AVROTROS (Tiende van Tijn) en is een terugkerende gast bij de muziekprogramma's op tv. Met het jaarlijkse Nieuwjaarsconcert, door de BNN/VARA uitgezonden vanuit het Concertgebouw in Amsterdam, bereikt het NBE nog eens ruim 350.000 kijkers.

6. BIJDRAGE TALENTONTWIKKELING

In 1995 nam het NBE samen met de VPRO Televisie het initiatief om rondom het traditionele NBE Nieuwjaarsconcert in het Amsterdamse Concertgebouw kinderen en jongeren t/m 18 jaar op te roepen een compositie te maken voor het NBE.

Ruim twintig jaar later is die compositiewedstrijd *Op weg naar het Nieuwjaarsconcert* een begrip. Met een jaarlijks ander thema en onder het motto 'alles mag en alles kan, als je het maar zelf verzonnen hebt' heeft het NBE inmiddels duizenden kinderen en jongeren geprikkeld hun eigen muziek te componeren. De compositiewedstrijd was de start en werd de basis van een omvangrijk talentontwikkelingstraject voor jong (top)talent. De essentie daarvan is zelf muziek maken, als componist en/of als speler.

Zes jongtalentensembles

In 2012 werd het talentontwikkelingsplan van het NBE gehonoreerd met de meerjarige innovatietoelage 2013-2016 van het Fonds Podiumkunsten. Het NBE heeft mede dankzij deze toeslag een piramide gebouwd van zes jongtalentensembles, oplopend in leeftijdsgroep en niveau. NBE-musici coachen de jonge muzikalenten in de NBECultuur van enthousiast samenspel, theatrale presentatie en contact met het publiek.

jongjongNBE (tot 15 jaar)

De jongste talenten komen samen in het jongjongNBE, opgericht in 2011. Het jongjongNBE wordt ieder schooljaar opnieuw samengesteld en is een samenwerkingsproject van het NBE met het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Het ensemble wordt gecoacht door drie musici van het NBE. Het jongjongNBE speelt onder andere in december voorafgaand aan de Finale van de compositiewedstrijd.

jongNBeregionaal (15-20 jaar, in vier regio's)

In navolging van het al veel langer bestaande jongNBE, maar een treetje lager en voor een jongere doelgroep, ontwikkelde het NBE vanaf 2013 in de vier windstreken van het land vier jeugdensembles: jongNBEnoord, -oost, -zuid en -west. Het initiatief is een logische stap in de verdere ontwikkeling van de educatieve activiteiten van het NBE die tevens zorgt voor een versteviging van de positie van het NBE in de regio. jongNBeregionaal brengt talentvolle leerlingen van muziekscholen, harmonieverenigingen, fanfarekorpsen, brassbands (HaFaBra) en jeugdorkesten in de verschillende windstreken bijeen en zorgt zo voor samenwerking in de regio.

Het jongNBE (vanaf 20 jaar) is het kroonjuweel van het NBE.

Het jongNBE is een tweejaarlijks van samenstelling wisselend ensemble, 12 jaar geleden opgericht door het NBE om toptalenten van conservatoria en net afgestudeerden te coachen richting beroepspraktijk. In twee jaar tijd volgt een jongNBEspeler een intensief programma waarin hij/zij alle aspecten van het NBE meemaakt. Een jongNBE'er speelt het NBerepertoire in eigen bewerkingen, speelt stukken die speciaal voor het jongNBE zijn gecomponeerd, stelt eigen programma's samen, doet theaterervaring op door onder andere samenwerkingsprojecten met Holland Opera en huisgezelschappen van Podium Mozaïek, organiseert eigen concerten - ook in maatschappelijke context -, leert samenspelen, leert communiceren met publiek en wordt vooral geïnjecteerd met de creativiteit, energie en het enthousiasme van het NBE. De jonge musici worden gecoacht door NBE-musici die bij uitvoeringen van het jongNBE (gemiddeld 15 per jaar) ook meespelen.

Het jongNBE is de kweekvijver van het (grote) NBE. Een aantal van deze jonge musici is al doorgestroomd naar het NBE zelf en zorgt daar voor veel energie en inspiratie voor de vaste kern van het NBE.

DE VOLGENDE FASE

Het NBE hoopt met de toeslag talentontwikkeling het omvangrijke talentontwikkelingsprogramma te kunnen voortzetten en daaraan de komende periode een nieuw hoofdstuk te kunnen toevoegen.

Het jarenlange talentontwikkelingsprogramma van scouting en coaching werpt zijn vruchten af. Jonge componisten en jonge spelers die door het NBE zijn gecoacht maken nu naam of staan op het punt opgemerkt te worden.

Een nieuwe lichter jonge topmusici heeft door invloed en ervaring in het NBE hun eigen cultureel ondernemerschap kunnen ontwikkelen, zoals blijkt uit hun betrokkenheid bij het oprichten van nieuwe ensembles (bv Nieuw Amsterdams Klarinet Kwartet, Pelgrim Brass) en het ontwikkelen en organiseren van nieuwe festivals (bv Klarinetfestival).

Op weg naar het Nieuwjaarsconcert is de springplank gebleken voor menig serieus muzikaal talent. Componisten als Joey Roukens, Wilbert Bultink, Peter Vigh, Dennis Hazenoot, Claudia Rumondor en

Bram Kortekaas hebben hun sporen al verdiend. Een nieuwe generatie staat nu te trappelen zoals Tijmen van Tol, Tom Schipper, Mathilde Wantenaar, Brechtje van Dijk, Jan Peter de Graaff, met in hun kielzog de 'jonkies' Max van Platen en Arjan Linker. Denk ook aan singer-songwriter Aafke Romeijn, jazz pianist Daniel von Piekartz, saxofonist Gideon Tazelaar, cellist Kalle de Bie en slagwerker Jeroen Batterink, allemaal succesvolle muzikanten en ook zij stonden als jonge componist met het NBE op het podium.

Nieuwe makers uit eigen keuken

Het NBE wil deze jonge spelers en componisten, als professionals en als nieuwe makers uit eigen keuken, opnieuw naar het NBE halen. Maar nu als arrangeur, workshopleider, coach van weer een nieuwe generatie jong talent, inspirator van een nieuw NBE- of jongNBE project, als speler en als componist.

De jonge componisten gaan

- nieuwe werken schrijven voor het NBE en het jongNBE;
- arrangementen maken van de composities van de piepjonge componisten die meedoen aan de compositiewedstrijd;
- componeerworkshops geven op scholen en bij jeugdorkesten;
- content maken voor de nieuw NBE componeerwebsite.

De jonge makers worden ook gekoppeld aan het jongNBE om samen een nieuw programma te maken en nieuwe verbindingen aan te gaan met andere disciplines en muziekgenres zoals een dance-project met popmuzikant Marnix Dorrestein (dance, techno).

Voormalig jongNBE speler hoboïste Marlies van Gangelen, opgeleid aan de Londense Guildhall School of Music in het maken van muziek in 'communities', komt terug bij het NBE om schoolvoorstellingen te maken in de 'eigen' wijk van het NBE, Amsterdam-West.

NBE componeerwebsite

Als extra stimulans voor (jonge) componisten ontwikkelt het NBE een componeerwebsite (presentatie juni 2017) waar zij informatie kunnen vinden over o.a. instrumenten, speelmannieren, compositietechnieken en repertoire op het gebied van klassieke muziek maar ook pop, jazz en wereldmuziek. Alles op de site heeft het DNA van het NBE: er is de directe link met de NBEspelers, de jonge ensembles en de muziekpraktijk van het NBE.

De website is nu in ontwikkeling, de NBEmusicici hebben de eerste instructiefilmpjes gemaakt. De site wordt gelanceerd op 'De dag van het Componeren' in juni 2017 in Paradiso. Het is de ambitie de website op termijn internationaal toegankelijk te maken en te koppelen aan andere initiatieven op dit gebied.

2017-2020

Met de compositiewedstrijd stimuleert het NBE jong *creatief talent*. Met zes jongtalensembles scout en ontwikkelt het NBE jong *spelend talent*. Het ensemble werkt zo aan het publiek van de toekomst en aan de musici van morgen. Jonge componisten en jonge spelers die door het NBE zijn gecoacht komen nu terug als speler, componist, arrangeur of workshopleider. Zo is de cirkel rond.

7. TOELICHTING OP BEGROTING, DEKKINGSPLAN EN KERNGETALLEN

Kosten

De beheerslasten bedragen 11% van de begroting en blijven op hetzelfde niveau, uitgaande van het gemiddelde van de jaren 2013 - 2015. Hieronder vallen de zakelijke leiding inclusief ondersteuning, de huur van het kantoorpand, de kantoorkosten en afschrijvingen.

De kosten voor de personele activiteitenlasten stijgen ten opzichte van vorige jaren, voornamelijk door de nieuwe functie van relatiemanager bij ondersteunend personeel.

De materiële activiteitenlasten stijgen meer, zo'n € 250.000, voornamelijk doordat de televisieregistratie van het Nieuwjaarsconcert (€ 150.000 gedekt door BNN/VARA en COBO) sinds dit jaar ook onder de NBE begroting valt. Daarnaast wordt het marketingbedrag verhoogd met ruim € 35.000 om de gewenste marketingstrategie te kunnen verwezenlijken. De kosten voor het gehele educatie- en talentontwikkelingsprogramma (NBE musici en andere coaches, projectleiders en coördinatoren, jongNBE musici en materiële kosten) stijgen zo'n € 25.000 door de ontwikkelingen in de compositiewedstrijd, voornamelijk door de componeersite. (NB In de periode 2013-2016 zijn alleen de kosten van de jongNBEensembles onder deze post geboekt.)

Baten

De tendens van uitkoop naar over het algemeen lagere garantiebedragen binnen de publieksinkomsten is in de begroting meegenomen. De inkomsten uit het buitenland zijn bepaald op de geprogrammeerde tournees; het Made in project genereert geen directe publieksinkomsten.

Het NBE verwacht zowel bij de sponsorinkomsten als in de bijdrage uit private middelen een stijging richting het einde van de periode 2017-2020 door de inzet van de nieuw aangestelde relatiemanager en de versterking van het merk NBE. De inkomsten uit de NBE's lotgenoten (rond de 150.000 euro per jaar) vormen hiervan de meest zekere bron de komende jaren.

De overige inkomsten bestaan uit cd verkoop en radio/tv-rechten. Het NBE verwacht de samenwerking met BNN/VARA te prolongeren, ondanks de verlaging van de bijdrage van de Publieke Omroep met € 70.000.

De beslissingen omtrent de publieke middelen door zowel het Fonds Podiumkunsten als de Gemeente Amsterdam zullen in augustus 2016 bekend worden.

Bestemmingsreserve

Het begrote bedrag zal niet helemaal worden gedekt met de combinatie van verwachte eigen inkomsten en aangevraagde subsidiebedragen. Een bedrag per jaar van € 46.200 moet worden bijgelegd vanuit de NBE bestemmingsreserves. De afgelopen jaren zijn inkomsten targets gehaald en uitgaven goed in toom gehouden. Daardoor heeft het NBE een bestemmingsreserve kunnen opbouwen die zal worden aangewend om een deel van de gestegen kosten voor de functie van relatiemanager, de daaraan gekoppelde PR en marketing uitbouw en de ontwikkelingen in de compositiewedstrijd te compenseren. Wat betreft de functie van relatiemanager, dit betreft een investering. Het NBE gaat ervan uit dat de inkomsten die deze medewerker zal gaan genereren in de loop der jaren de loonkosten gaan overstijgen.

De afschaffing van de VAR en de verandering in de fiscale wetgeving zal negatieve gevolgen hebben voor het inkomen van de musici - wat toch al ver onder modaal ligt -, aangezien alle NBE musici op ZZP-basis verbonden zijn aan het NBE. De komende maanden zal duidelijk worden welke koers het NBE en haar musici hierin moeten gaan varen en in hoeverre dat financiële gevolgen zal hebben voor de NBE begroting.